

EESTI KIRJANDUS

TEA LALL ÄRA ARMASTA MIND ENAM

Eesti Kirjanike Liidu 2015. aasta romaanivõistlusel äramärgitud teos „Ära armasta mind enam“ on aktuaalse teemapüstitusega nüüdisaegsest Eesti elust kõnelev romaan, milles kolme teismelise pilgu läbi kajastuvad tänased pereprobleemid: ajal, mil isad-emad lähevad Soome tööle ja perekonnad lagunevad, jäävad lapsed üksinda ning on sunnitud varakult täiskasvanuks saama. Raamatus kirjeldatakse kolme sõbra, klassikaaslase elu, kelle vanemad on elu hammasrattaste vahele jäänud. Nad püüavad üksteist toetada ja sõpradele abiks olla, üritades ema sotsiaaltöötaja tulekuks kaineks turgutada või põgenedes kodust oma lemmikpaika, mahajäetud üksildasse hoonesse, kust nad leiavad ühe kummalise kirja.

PEEP ILMET YKSKÕIKVUS

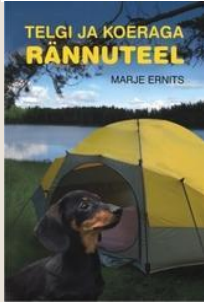

Mis kyll toimuda võib inimese meeles?

Kuis kyll jõuda võib see sõnadesse?

Ka nõnda võiks alustada Peep Ilmeti uut luulekogu „YKSKÕIKVUS“. Inimese meel ja selle ilmingud keeles ongi selle luulekogu läbiv ja seda kandev teema. Rõhutamaks sõna Meel ja sellega seostuvate sõnade Tähtsust eesti keeles, on autor need igapäevakeele taustast esiletoomiseks kirjutanud suure algustähega. Just samuti nagu me kokkuleppeliselt kirjutame suure algustähega näiteks isikunimesid. Suurtähti tüvisõnade alguses võibki võtta kui nende sõnaperede perekonnanime äramärgimist. Valdavalt minavormis kirjutatud luulekogu toob meieni seda, mis toimub Peep Ilmeti meeles. Kas see lugejale meeldib, kas lugeja meeles on mõlkunud sarnased mõtted, see selgub seda luulekogu lugedes. Seal, kus lugeja tunneb Peep Ilmeti mõtetes ära iseenda, võib ta „mina“ sõna julgelt asendada sõnaga „meie“. Meid kõiki ümbritsev Ükskõikvus saab sellest vaid kinnitust ning veidi võib suurened ka Üksmeelsus.

MARJE ERNITS TELGI JA KOERAGA RÄNNUTEEL

Kooliõpetajast naispensionär, kaasas kulunud telk ja ihukaitsjaks taksikoer lks, suundub päevinäinud autoga suvist Eestimaad avastama. Reis algab Pärnumaalt mererannast ja viib reisija lõpuks Võrtsjärve kaldale. Teel kohtab ta mitmest rahvusest ja eri vanuses suvitajaid, aga ka abivalmis kohalikke elanikke. Reis kujuneb värvikaks, juhtumusterohkeks, nii et aeg-ajalt tundub peategelasele, justkui viibiks ta teleseriaali võtetel. Seda tunnet võimendavad looduselamused ja tuntud paikade taasavastamise rõõm.

MANN LOPER KELLEST LUUAKSE LAULE

Fantaasiaromaan "Kellest luuakse laule" on Eesti Kirjanike Liidu 2015. aasta romaanivõistlusel äramärgitud teos. Ajatus loos aimub eeposlikke eeskujusid, selle fantaasiohtrates keerdkäikudes kohtuvad nii germaani kui ka vanapõhja mütoloogia, samuraide filosoofia, keldi maagia kui ka erinevatest kangelaslauludest tuttavad motiivid. Nelja peategelase arengulood hargnevad nende riiki tabanud vapustuste taustal. Mägist saareriiki haarab kaos, kui vana keiser troonipärijat määramata sureb. Olukorda raskendab sissetung ülemere asuvast sõjakast impeeriumist. Neli peategelast, neli maagiliste võimetega noorukit, asuvad teele, et leida kuningriiki ähvardava vaenlase vastu salarelv.

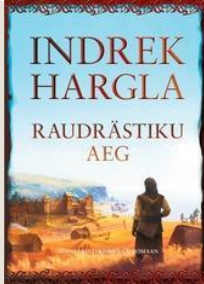
MEHIS HEINSAAR UNISTUSTE TAPPEV KASVAMINE

"Unistuste tappev kasvamine" on raamat, mis sisaldab jutte, novelle, muinasjutte, nägemusi ja ühe lühiromaaniga tavalistest, aga veelgi enam ebatavalistest sündmustest siin- ja sealpool Eestimaad teid. Juttude tegevustik leiab peamiselt aset Lõuna- ja Lääne-Eesti teedel, küldes ning alevites. Raamatut kannab eksistentsiaalne alatoon ja igavesed küsimused selle kohta, kust me tuleme, kes me oleme ja kuhu me läheme. Suuremas osas paikades, kus lugude tegevustik toimub, on autor kas jalgsi või jalgrattaga rännates ise kohal viibinud ja neist kohtadest erineval moel inspiratsiooni saanud. Raamat sisaldab tekste läbi seitsme aasta ning varustatud kunstnik Marge Nelgi värviliste illustratsioonidega. Mehis Heinsaar on sündinud 1. augustil 1973. Õppinud Tartu Ülikoolis 1992 -2000 filosoofiat, eesti filoloogiat ja kirjandust. Kutseline kirjanik olnud 2000. aastast kuni tänapäevani. M. Heinsaar on kirjutanud ja avaldanud (koos praegusega) kokku kaheksa raamatut: viis jutu- ja novellikogu, kaks romaani ja ühe mahuka luulekogu. Prantsuse, vene, soome ja ungari keelde on tema loomingust

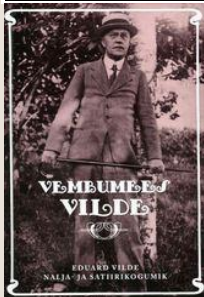
tõlgitud kokku kümmekond raamatut. On pälvinud kolm Friedebert Tuglase novelliauhinda, kolm aasta parima raamatu preemiat, ning Juhan Liivi luuleauhinna.

INDREK HARGLA RAUDRÄSTIKU AEG

Menukate apteeker Melchiori lugude autori Indrek Hargla uue kriminaalromaaniga tegevus toimub alternatiivajaloolises muinasaja Eestis. Selle riigi nimi on Kuningavald ning muistses Viljandis, mida siis Veelindeks kutsuti, valitseb noor kuningas Uljas. Romaani peategelaseks on kuninga nõunik Koiola Aotõiv, kelle terav vaist ja nutikus aitavad tal lahendada mitu mõrvamõistatust. Aotõivi retked viivad teda ka Saaremaale Kaali linnusesse, kuhu on saabunud saladuslik rändur Kreekast, ning tänapäeva Tallinna asukohta, kus muistse Rävalla pealinn Iru rivaalitseb Härjapää linnusega. See on tuhande aasta tagune aeg, mil kaugel Põhjalas usutakse olevat jumalate koda ja laevamehed käivad mööda jõgesid kauplemas lõunamaaturgudel; aeg, mil idast ja läänest ründavad Kuningavalda raevukad viikingid ning Euroopast saabuvad ristiusumisjonärid, kuulutades patuhimu hukatuslikkust ja lunastust läbi Jeesusjumala. Panused on kõrged ja intriigid surmavad. See on raudrästiku aeg.

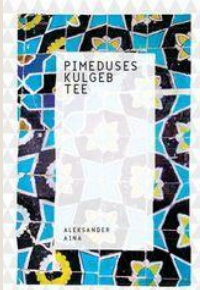
VEMBUMEEES VILDE

Kui Eduard Vilde 19. sajandi lõpus siinsele ahtale kirjandusmaastikule ilmus, sai temast väga kiiresti fenomen pea kõikides žanrites. Ta kirjutas ennast kuulsaks algupäraste naljajuttudega, raputades julgelt senikehtinud kirjanduskaanoneid. Täna teatakse Vilde huumoriloomingust peamiselt “Vigaseid pruute” (1888) ja “Pisuhända” (1912). Ent tegelikkuses on Vilde huumor terve omaette suur loominguosa, mis kätkeb endas väga erinevaid vorme: janti, pilget, teravat päevakajalist poliitilist satiiri, komöödiat jms. Raamatus ilmub parim valik noore Eduard Vilde huumorist, mässumeelse Vilde teravast sotsiaalsest- ja poliitilisest pilkest ning küpse Vilde mahlakast satiirist. See kogumik on esimene käesoleval sajandil, mis tänapäeval kujul püüab portreerida Nalja-Vilde eri külgi. Mart Juur ja Andrus Kivirähk kirjutavad raamatu “Vembumees Vilde” tagakaanel seda kogumikku silmas pidades järgmist: Mart Juur: “Nali on hea võimalus elu vaatlemiseks ja kirjeldamiseks. Hea nali on ajakajaline ja ulatub üle aegade. Minu tutvus Vilde naljaloominguga algas varases nooruses, Vilde teostekogu teine köide „Nali ja pilge“ oli üks lemmikraamatuid Mark Twaini ja Anton Tšehhovi huumorikogumike kõrval. Vilde naljalugude ülelugemine mõjub nagu kohtumine vana sõbraga ja mis kõige toredam, need lood on endistviisi naljakad. Vilde teemad on üldinimlikud, peegeldus omaaegsest Eesti elust tuleb tuttav ette. Vilde tehnikad on universaalsed, needsamad žanrid ja vormid töötavad ka tänapäeval. Elus ja kirjanduses pole nalja kunagi liiga palju, pigem on teda ikka vähe ja kõik nalja-eestlased – humoristid, satiirikud ja koomikud – on mingis mõttes Vilde õpilased.”

Andrus Kivirähk: "Vahel kaovad mõned asjad ära. Tegelikult on nad muidugi alles, ega nad õhku ei haihtu, aga me lihtsalt ei leia neid üles ja unustame viimaks nende olemasolugi. Umbes nii on läinud ka Vilde naljaloominguga. See on esmalt jäänud Vilde paksude romaanide varju ning seejärel mattunud teiste, uuema aja kirjanike loomingu alla, nii et enam kõrvaotski välja ei paista. Aga ega Vilde naljad sellepärast ussitama või hallitama pole läinud! Kui nad üles otsida ja jälle päevavalgele, lugeja ette tuua, saab kinnitust see, et hea kirjandus pole piim, mis seistes hapuks läheb, vaid püsib alati värskelt ja maitsvana. Vilde huumorit on patt kolikambris hoida, see on hüva kraami raiskamine. Tagasi riiulile, tagasi pikutava ning naeru mugistava lugeja kõhule!"

ALEKSANDER AINA PIMEDUSES KULGEB TEE

Koolitüdruk Karita pageb kodust ning sõidab veebitutvuse ajal salaja Afganistani. Mõnda aega annab ta endast märku, kuni side katkeb. Kui Karita ema Marion oma 16-aastase tütre jälil Kabuli sõidab, ei aima ta tegelikult, mis seal ees ootab. Ema tutvub paljude abivalmis inimestega, tänu kellele avastab ta nii mõndagi nii tütre kui ka enda kohta. Marioni lootusrikas otsing kulgeb läbi erinevate paikade. Tee lahenduseni on paraku kõike muud kui sirgjooneline või ohutu. *Olen tüdinenud mõistukõhnest, mõistatustest, kanoonilistest arusaamatutest lugudest. Mul on villand imelikust kommetest, keerulistest inimestest, eksitavatest vihjetest. Mida ma siin ometi teen, millega ma siin tegelen? Ma ei saa enam isegi aru. Reis, mis algas lootuses taaskohtuda tütreaga, on pööranud mu elu pea peale. Terve galerii tegelasi libiseb mu silme eest mööda: Pekka, Ahmad, Uda, Saira, Damien, Jill, Farida ... Ainult minu armas tütar puudubki galeriist. Ainus inimene, keda ma tõeliselt näha tahaksin. Kus ta ometi on?* „Pimeduses kulgeb tee“ pälvis kirjastuse Tänapäev 2015. aasta romaanivõistlusel II koha. Autor on avaldanud erinevate nimede all nii dokumentalistikat kui ka ilukirjanduslikke teoseid. „Pimeduses kulgeb tee“ on autori esikromaan, mille kirjutamisele kulus viis aastat.

VÄLISMAA KIRJANDUS

MARYSE RIVIÈRE PETTA SURMA

Politsei eest põgenev sarimõrvar Morlaix jääb Pariisi maa-alustes käikudes toimunud varingu alla. Edasise varisemise peatamiseks valatakse ohtlikud käigud betooni täis. Kurikaela jahtinud kriminaalbrigaadi liikmed ohkavad kergendatult, nende seas ka politseikapten Escoffier, kel Morlaix'ga klaarida vanad arved. Kuid paar aastat hiljem toimuvad Iirimaal mitmed noorte naiste tapmised, kõigil surnukehadel tuvastatakse ammu surnuks tunnistatud Morlaix'le kuuluv DNA. Pariisi politsei peab nüüd koostöös Iiri ametivendadega lahendama selle esialgu seletamatuna näiva mõrvamüsteeriumi ja peatama julma sarimõrtsuka. 2015. aastal määrati romaanile Orfèvres'i kaldapeasel asuva politsei peakorterit auhind.

MATS OLSSON KARISTA JA LASE SURRA. 1. osa

Kui Harry Svensson pärast luhtaläinud seiklust öises Malmös tagasi oma hotellituppa jõuab, märkab ta naabertoa irtakil ukse vahelt seal magavat tuntud artisti. Muusiku kõrval lamab aga surnud naine. Ehkki Harry on äsja ajakirjanikutööga lõpparve teinud ja plaanib käivitada hoopis restoraniäri, ei suuda ta sülle kukkunud võimalusest loobuda ja otsustab sellest loo kirjutada. Pärast uudise avalikuks tulemist jätkab ta tundmatu mõrvaohvri tausta uurimist ja intervjuuerib comeback'i üritavat artisti. Peagi ähvardab ka Harryt oht rambivalgusesse sattuda. Mõni kuu hiljem toimub Göteborgis peaaegu samasugune mõrv. Seekord on ohvriks toosama naine, kelle seltsis Harry Malmös ebaõnnestunult aega veetis. Nende kohting oli olnud täiesti tavaline, kui jätta kõrvale asjaolu, et nad olid kavatsenud piitsutamise tegeleda. Nii satub Harry sarimõrstuka tagaajamisele, kusjuures tema seisukohalt on väga soovitatav, et päevavalgele tuleks vaid osa tõest. Mats Olsson on ajakirjanik, kes on rohkem kui viie aastakümne jooksul kirjutanud lugusid muusikast, filmist, spordist, toidust ja veel paljust muust. Ta on avaldanud romaani „De ensamma pojarna” (e.k „Üksildased poisid”). „Karista ja lase surra” on tema debüüt krimikirjanikuna.

ANNE GIRARD MADAME PICASSO

Anne Girard toob lugejani seni jutustamata loo Eva Gouelist, salapärasest naisest, kes vallutas ühe kõigi aegade suurima kunstniku südame ning oli muusaks paljudele tema kubistlikele šedöövritele. Eva on ambitsioonikas noor naine, kes otsustab oma konservatiivsete vanemate äärelinnakodust ära joosta, et saada osa 20. sajandi alguse Pariisis pulbitsevast värvikast suurlinnaelust. Hoolimata oma noorusest ja kogenematuses õnnestub Eval saada õmblejana töökoht kuulsas Moulin Rouge'is. Just seal kohtub ta esmakordselt tolle aja kunstimaailma tõusvat tähte, Pablo Picassot. Ekstsentrilise kunstniku ja sarmika noore naise vahel lahvatub kirglik armuafäär, millest areneb kiiresti üks Picasso elu mõjukaimaid armastuslugusid. "Madame Picasso" on kaasahaarav lugu armastusest ja kaotusest, mis annab lugejale suurepärase võimaluse kiigata I maailmasõja eelse Pariisi kunsti- ja kultuurielu telgitagustesse ning ühe 20. sajandi mõistatuslikema kunstniku stuudiosse ja südamesse.

LISA GENOVA SIISKI VEEL ALICE

Alice Howland on Harvardi ülikooli psühholoogiaprofessor. Ta tunneb uhkust oma ametialaste saavutuste üle ning on kõrgelt hinnatud kolleeg ja õppejõud. Tal on abikaasa ja kolm täiskasvanud last ning igati põhjust oma eluga rahul olla – ainult et... Ainult et viiekümnenda eluaasta lävel avastab Alice, et teda tabavad sagedased unustuse- ja hajameelsusehood. Algul ei võta ta muutusi tõsiselt ja kirjutab need pingeliste tööperioodide arvele, ent peatselt ei saa ta toimuvale enam läbi sõrmede vaadata. Ta konsulteerib mitmete arstidega ja jõuab lõpuks ootamatu ja šokeeriva diagnoosini – ta põeb Alzheimeri tõbe, haigust, mis röövib temalt tasapisi mälu ja mälestused ning muudab teda jäädavalt ja äratundmatuseni. Järk-järgult üha vähem mäletades ja üha rohkem iseendast kaotades klammerdub Alice talle alles jäänud hetkede külge – nende hetkede külge, mil ta on siiski veel Alice. Romaani põhjal on kinodes jooksun fantastiline film, milles Julian Moore mõngis peaosas, mis tõi talle ka prima naisosatäitja Oscari.

CAMILLA LÄCKBERG MURELIND

Patrik Hedströmil ja tema kolleegidel Tanumshede politseiijaoskonnast on olnud rahulik talv, ent kevade tules hakkab asju juhtuma. Jaoskonda saabub uus kolleeg Hanna Kruse, asulas hakatakse filmima kõmulist tõsielusarja „Fucking Tanum” ja taas kord leiab Fjällbackas aset vägivaldne surm. See, mis esialgu paistab tavalise autoavariina, osutub mõrvaks. Kui Patrik avastab

seosed sarnaste juhtumitega üle kogu Rootsis, mõistab ta, et kurjategija südametunnistusel on tõenäoliselt rohkemgi elusid. Veidi hiljem leitakse üks tõsielusarjas osaleja tapetuna prügikastist. Kas see jõhker mõrv on seotud nende tagaotsitava sarimõrvariga? „Murelind” on põnev, kaasahaarav ja põletavalt aktuaalne krimiromaan, milles Patrik Hedström peab seisma silmitsi oma elu suurima väljakutsega ja töötama paralleelselt kahe mõrvajuhtumiga, samal ajal kui tohutu kiirusega lähenevad tema ja Erica pulmad. CAMILLA LÄCKBERG (sünd 1974) on Rootsi menukaim naissoost krimikirjanik. Tema raamatuid on tõlgitud enam kui 30 keelde ja müüdnud 55 riigis üle 15 miljoni eksemplari. „Murelind“ on tema neljas raamat eesti keeles.

SHEILA O'FLANAGAN MINU EMA SALADUS

Steffie aitab õde, kes korraldab nende vanematele meeldejäavat pulmaaastapäeva üllatuspidu. Steffie ainus mure on see, kas ikka kõik peoga rahule jäävad. Tal pole aimugi, et sel päeval keeratakse terve tema maailm pea peale. Jenny soovib tähistada rubiinpulmi abikaasaga, keda ta palavalt armastab. Ta on aga nelikümmend aastat suurt saladust varjanud ja kauem ta seda enam teha ei suuda. Kas on aga üldse kunagi sobivat aega, et teha haiget oma kõige lähedasematele? Terve suguvõsa koguneb õnnelikku paari õnnitlema. Kõik loodavad, et see päev jääb neile kauaks meelde. Jääbki, aga mitte nii, nagu nemad endale ette kujutasid. „Minu ema saladus” on mõtleva ärgitav ja haarav romaan täiskasvanud lapsi tabanud šokist, kui nad saavad teada, et miski nende vanemate abielus pole nii, nagu nad arvasid.

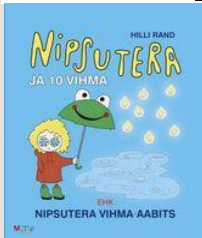
LASTELE

ADA M. SOO VÄIKE VALGE KASSIKE...

Elasid kord kaks väikest valget sõpra – Väike Valge Kassike ja Väike Valge Koerake. Neile meeldis loomade seiklustest üksteisele lugusid jutustada. Selles raamatus on kaks lugu. Väike Valge Kassike jutustab loo konnast, kes läheb mööda helitreppi kontserdile. Väike Valge Koerake jutustab loo kassipere kalapüügist ja sellest, et kalad naudivad kassikontserti. Väike Valge Kassike ja Väike Valge Koerake otsivad lauluõpetajat ja lähevad kalapoodi.

HILLI RAND NIPSUTERA JA 10 VIHMA EHK NIPSUTERA VIHMA-AABITS

Nipsutera tunneb kümmet erinevat vihma ja mõni neist meeldib talle nii väga! Ta võib ka sulle jutustada, mis on vihmades huvitavat ja erilist. Ta oskab vastata mitmetele keerukatele küsimustele: Millal lõpeb sadu ruttu? Kes on vihmakass ja vihmalind? Millised on vikerkaarevärvid? Kuidas käituda äikese ajal? Mis on jäävihm? Mida tähendavad ilmakaared? Missugused on head söögiseened? Mis on parim heli maailmas? Ja kui sa siiani ei olnud veel mõelnud, milline võiks olla su enda lemmikvihm, siis pärast selle raamatu lugemist on otsustamine kindlasti kergem.

SINIKKA NAPOLA, TIINA NAPOLA RISTO RÄPPAR JA ARMETU NELLI

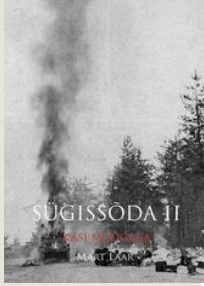

Soome ühe armastatuima lasteraamatu tegelase Risto Räppari uued lustakad lood taas Eesti laste ees! Risto naaber Nelli Nuudlipea Liblikas kolib oma vanematega ära maale väiksesse majakesse. Tädi Roosa teeb sellest järelduse, et telekokkadest Liblikate pere on vaeseks jäänud – selge laostumise märk on ka auk Nelli kleidis. Risto aitab Nellit ja teeb ettepaneku võtta kass Aadu enda juurde üürile, ent ootamatul kombel satub Aadu hoopis ühte teise kodusse, kus teda kavatsetakse korralikult kasvatama hakata. Kas Aadu muretu kuningakassipõlv ongi möödas? Ja mida kujutab endast see väärtuslik paberilible, mille Roosa otsustab Elvilt Lennart Lindbergi abiga ära napsata? Miks tädi Elvi keldris kummitab? Ja kas Elvi paljastab ka oma õrnema poole – kellele ta häällaulu laulab?

VARIA

MART LAAR SÜGISSÕDA II raamat : KÄSI MÕÕGAGA

„Käsi mõõgaga” on järg alternatiivajaloo „Sügissõda” esimesele osale „Punane torm tõuseb”. Eesti ja Nõukogude Venemaa sõda käib täie hooga maal, merel ja õhus. Kas Eesti suudab vastu panna? Kui madalale langeb temperatuur 1940. aasta jaanuaris? Ja kõige olulisemana – kas Paul Keres võidab male maailmameistri tiitli? Nendele ja teistele küsimustele annab „Käsi mõõgaga” vastuse. Lahendused ei sõltu nõidadest ega maagidest, ennustajatest ega üleloomulikest jõududest, vaid sellest, kummal poolel on tugevam tahe ja kindlam käsivars. Raamat on varustatud fotode ja skeemidega.

1001 RETKE, MIDA ELU JOOKSUL ETTE VÕTTA

Rikkalikult illustreeritud teejuht maailma kõige paeluvamate matkaradade juurde. Rahvusvahelise reisikirjanike ja matkaekspertide meeskonna poolt hoolikalt valitud marsruudid hõlmavad linnamarsruute, mägiteid, kalda- ja rannikuradu ning teekondi, mille kestel tutvutakse kultuuriliselt kõige paeluvamate sihtkohtade pärandiga. Siin on kergeid jalutuskäike, mis mõeldud algajatele ja millest mõned kestavad vaevalt tunni, ent ka tõeliste matkahuviliste proovikive, kus raja läbimiseks kulub mitu kuud. Iga teekonna tutvustus sisaldab nii praktilisi nõuandeid kui ka ajaloolist teavet, ära on toodud algus- ja lõpppunkt, teekonna pikkus, raskusaste, maastiku kirjeldus ja hinnanguline retkeks kuluv aeg, samuti spetsiaalsete digitaalsete kaartide lingid. Iga uue rahvuspargi ja looduskaitseala loomine, iga uue jalgte ehitamine või järjekordse loodusraja puhastamine annab uut hoogu pidevalt kasvavale huvile hobimatkamise vastu. Teelolek pakub põnevust ja väljakutseid, puhastab mõtteid ja avab uusi perspektiive, ning isegi kui me ei satu enamikku raamatus kirjeldatud paikadesse, piisab vahel ka teadmistest, et maailmas on sellised võluvad paigad ikka veel olemas.